

СОЮЗ КОНСТРУКТИВНО-ТВОРЧИХ
СИЛ УКРАЇНИ

Наші завдання

*

МІЮНХЕН 1949

Прочитай !

Проаналізуй визвольну боротьбу українського народу за останніх 50-років. Пізнай блуди, щоб їх не повторяти.

Простудіюй »Наші завдання« і співпрацюй з нами за краще майбутнє українського народу.

З а я в а

Пізнавши Ваші завдання і напрямні, прошу прийняти мене в члени Союзу Конструктивно—Творчих Сил України і тим самим прирікаю служити великій ідеї.

Підпис і адреса

НАШІ СТРЕМЛІННЯ.

Минув уже рік від створення Союзу Конструктивно-Творчих Сил України. Повстав він якраз у часі, коли для нас усіх була найбільш пекучою проблема консолідації української спільноти на еміґрації. Ця консолідація не була довершена, хоч був уже створений центр — Українська Національна Рада з її Виконавчим Органом. Причини недовершення цілковитої консолідації були різні. Не було б на місці їх тут розглядати. Одно, що треба було б тут зазначити, це те, що не всі зрозуміли потребу цієї консолідації, чи то з незрозуміння ваги моменту, чи з якогось іншого причини.

Для Союзу Конструктивно-Творчих Сил України було ясным, що лише спільними силами, при добрій волі, можна було б ці труднощі побороти. Є фактом, що багато членів української спільноти стояло поза рядами існуючих політичних партій та організацій, будьто їм не відповідала програма існуючих партій чи організацій, будьто вони не могли погодитися з розбратом та партійною боротьбою, яка на їх думку не вносила нічого позитивного та конструктивного до скарбниці нашої боротьби за Самостійну Незалежну Українську Державу. Маючи такий стан на увазі, рішено заснувати організацію, яка виключала б партійну гризню, монополізацію діяння, полеміку над минулим, а охопила б конструктивно-думаючі сили, що, стоячи поза існуючими партіями та організаціями, стреміли до національної єдності, до свободи діяння, що веде до спільної мети та яка трактувала б розв'язку наших проблем під кутом зору майбутнього. Це все було приводом до створення організації Союзу Конструктивно-Творчих Сил України.

Розглядаючи діяльність нашого Союзу за минулий рік, можемо ствердити, що він був вірний поставленим собі цілям, програмі та засадам. Всі його заклики, заяви в пресі та всякі його почини підтверджують непохитне прямування до здійснення поставленої собі мети.

Не буде це самохваляством, але констатуванням правди, що багато починів нашого Союзу були поштовхом для інших організацій звертати увагу на питання, які здавалися їм маловажними.

Можемо ствердити, що за рік нашого існування наша праця знайшла повне признание та зрозуміння не лише серед наших прихильників, але й тих, що різнились від нас в програмах

будови будучої нашої держави. Признання нашої праці перейшло кордони нашого суспільства. Через ясне окреслення та ставлення наших стремлень знайшли ми прихильників наших визвольних змагання і серед чужинців.

Розуміється, що за рік свого існування серед обставин, в яких ми перебуваємо, не можна було доказати чудес, але все таки є певна праця, якої Союз не мусить встидатися.

Не будемо вичислювати наші досягнення, дивімся вперед! Союз і надалі буде старатися поборювати всі непорозуміння, які повстають з причин територіяльних походжень, бо ми всі є українцями, одної матері діти і між нами неповинно бути інших чи гірших синів тієї матері. Спільна кров єднає нас в одну сильну велику сімю, яка творить з нас український моноліт. Ми не можемо бути байдужими, коли комуністична з нас станеться якась кривда. Наша мораль вимагає відкинути в цім моменті всяку партійність, а нести поміч один одному, де її лише потрібно. Закиньмо монополізацію діяння!

Союз звертає також спеціальну увагу на економічну незалежність еміграції, на яку дотепер не зверталось майже жадної уваги. Ми віримо в те, що лише через економічну незалежність можна досягнути кращої майбутності нашої еміграції, і тим улекшити боротьбу за самостійність.

Маючи на увазі, що ми розпорошені по цілім світі, тяжить на кожному з нас обов'язок освідомляти народи, серед яких ми знаходимося, про справедливість наших домагань та стремлень. Коли такий обов'язок тяжить на одиниці, то організація повинна тимбільше цим займатися. Союз старався навязати зв'язки з іншими народами й буде це даліше робити. Ми виступаємо й будемо виступати проти всякого рода імперіялізмів, проти комуністичних доктрин та поневолення нашого народу більшовиками, які нас винищують.

Нашим найближчим завданням вважаємо:

- 1) стремити до консолідації та її довершення.
- 2) піддержувати всякі спроби нашої еміграції до досягнення економічної незалежності.
- 3) поширювати зрозуміння наших визвольних змагань серед чужих народів, між якими наша еміграція знаходиться.

Коли ми хоч частину цих поставлених собі завдань здійснено, то будемо уважати наше існування оправданим.

Сподіємося, що наше суспільство піддержитиме всякі наші акції, які ведуть до досягнення нам спільної мети.

Д-р Теофіль Леонтиї, през. СКТСУ

НАШІ НАПРЯМНІ.

У вересні цього року Союз святкував першу річницю свого заснування. За цей короткий час Союз успів зміцнитись організаційно: а) випрацьовано програм та статут, б) приступлено до розбудови мережі філій, як у Німеччині так і за її межами і навіть за океаном, в) нав'язувано діловий контакт з іншими організаціями та угрупованнями не тільки українськими, але також і з чужо—національними та г) започатковано працю Інституту для фахового перевишколу. Як відомо, заснування Союзу було зустрінuto порізноmu: одні поставились зразу ж прихильно, одні поставились вичікуючо, але толерантно, а одні поставились зразу ж з упередженням, або навіть ворожо. Як потім виявилось упередження та ворожість у деяких випадках зродилися з причин недостатньої поінформованости, а тому ще й тепер не буде зайвим подати додаткові відомості про завдання Союзу.

Правда, ще перед кількома місяцями Президія Союзу подала до преси автентичне проголошення, що Союз треба кваліфікувати не як політичну партію, але як політичну організацію. Але здається, що це проголошення не розвіє упереджень, бо треба припускати, що мало хто дасть собі труду подумати над тим, яка є істотна різниця поміж партією та організацією. Більшість ще й досі думає категоріями недавнього минулого, тоді як треба вже починати призвичаюватись думати категоріями близького майбутнього.

Ще не так давно Україна жила в обставинах капіталістичного ладу з його двохкласовою структурою суспільства та з вільною конкуренцією політичних партій. Тепер Україна живе в обставинах соціалістичного, тобто колективістичного ладу з його нібито безкласовою чи то понадкласовою структурою суспільства та з диктатурою одної партії при монопартійній системі. За короткий час свого існування соціалістичний лад виявив себе як лад реакційний, несправедливий та негосподарний, а тому треба очікувати його повного провалу. На зміну йому має прийти, або, як гадають одні, поворот до капіталістичного ладу, або, як гадають другі, поступ вперед до нового ладу—солідаризму з його становою структурою суспільства та приматом станових організацій над політичними партіями.

Безперечно, історія з повним признанням занотує, що в минулому політичні партії виконували важливу та почесну цивілізаційну місію, бо були авангардом у боротьбі за здій-

снення ідеалів народоправства, політичної свободи, прав людини та громадянина. Політичні партії творили дисципліновані кадри пробоевиків проти феодалізму та абсолютизму. Але існує закон вищої рації, який вимагає для нових завдань шукати і нових середників.

Всі ми маємо спільний ідеал — *Українську Самостійну Соборну Демократичну Державу*. Отже, всі існуючі політичні партії мають завдання допомагати осягненню цього ідеалу. Але з моменту створення *Самостійної України* з правдиво-демократичним режимом чинність політичних партій стане не лише зайвою, але навіть і шкідливою, бо вноситиме лише партійне різничкування замість консолідації, партійні сварки та чвари замість солідаризму. В демократичній Україні замість політичних партій має бути створено чотири станові організації, відповідно до функціонального розчленення українського суспільства на чотири верстви: 1. хліборобів, 2. робітників, 3. капіталістів-підприємців та 4. інтелігентів-інтелектуалістів. Кожен стан буде мати свої фахові чи професійні спілки, а ці спілки будуть організаційно об'єднані в становому Союзі. Отже існуватимуть: 1. Союз хліборобських спілок, 2. Союз робітничих спілок, 3. Союз спілок капіталістів різних галузів індустрії та 4. Союз фахових спілок інтелектуалів.

Безперечно, кожен стан буде мати свої специфічні інтереси, але ніколи не дійде до антагонізму, бо лише при тісній співпраці всіх станів можна буде досягнути якнайвищий ефект.

А коли би всетаки котрийсь Союз спробував на шкоду іншим провести свої егоїстичні тенденції, то ці його спроби були б негайно або неутралізовані вільною грою соціально-економічних факторів, або були б паралізовані енергійним спротивом влади демократичної держави, що стоїть на захисті спільного інтересу всіх станів. Під впливом попиту та пропозицій встановлюються на ринку сталі відношення поміж цінами на сільсько-господарські продукти та цінами на фабричні вироби і ці відношення не можна захитати одностороннім актом котроїсь заінтересованої сторони. Напр., коли б хлібороби самочинно підвищили ціни на збіжжя, то з часом автоматично підвищилися б і ціни на фабричні вироби, а значить тоді б знову було повернено попереднє відношення цін, тобто хлібороби не виграли б, а фабриканти не програли б.

У демократичній державі влада буде респектувати право власника вільно диспонувати своїм капіталом та вільно виявляти свою господарську ініціативу, але пильно слідкува-

тиму, щоб власник не зловживав своєю свободою на шкоду цілому громадянству. Виходячи із засади, що капітал має виконувати функцію корисну не лише для його власника, але і для цілого громадянства, демократична влада вважає себе оправненою безпосередньо впливати на хід господарського процесу, а то такими мірами: а) планованим виробничим процесом по поодиноким галузях, щоб уникнути таких явищ як товарний голод, або як перепродукція, б) регулюванням цін на всі продукти, щоб паралізувати спроби спекулятивного ажіотажу та в) нормуванням доходів, щоб забезпечити підприємцеві нормальний зиск у випадках загостреної конкуренції, або щоб охоронити громадянство від надмірно високих цін на випадок монопольного становища продуцента.

Поруч з поступом науки йде поступ техніки, а він збагачує людство новими винаходами чи то машин та апаратів більш досконалої конструкції, чи то ліпших методів праці, що дають більший ефект. Отже, продукційний потенціал людства в сучасний мент вже настільки високий, що людству ні в якій галузі не загрожує товарний голод. Значить, проблема виробництва для цілого людства вже розв'язана позитивно.

Тепер якраз приходить черга позитивно розв'язати проблему розподілу загального дорібку, тобто народного доходу. Такий розподіл можна здійснювати по котромусь із 3-х принципів: 1. або кожному порівну, 2. або кожному по потребі, 3. або кожному по заслугах. Розуміється, що поділ порівну та по потребі можна практикувати лише в тісному родинному колі, бо в організованій громаді треба обов'язково додержуватися засади соціальної справедливості, тобто брати під увагу функцію, яку хто в загальному процесі виконував. Однак зразу її треба підкреслити, що математично-точний розподіл в кожному випадку має бути скореговано двома постулятами: 1. встановленням мінімального розміру пайки, який би відповідав мінімуму екзистенції та 2. встановленням максимальних коефіцієнтів виміру пайки, щоби не було кривди цілому суспільству. Це конкретно треба розуміти так, що, скажім, платня робітникам не може бути нижчою від прожиткового мінімуму, а знову ж зиски капіталіста не можуть бути вищі морально дозволених розмірів, бо інакше то було б несправедливе збагачування коштом скривджених співпрацівників.

З огляду на кардинальну роль капіталу при творенні нових вартостей кожна генерація мусить старатися раціонально використовувати одержані в спадщину капітали, а

щоб зміцнити свої економічні позиції, мусить подбати про збагачення своєї спадщини новими придбаннями. Отже, економічний поступ людства має якраз виявлятися в помноженні капіталів, тобто в зміцненні економічної бази і кількісно і якісно.

Другою важливою справою для людства є правильне розв'язання проблеми: хто має бути власником накопичених капіталів. При соціалізмі ця проблема розв'язується категорично і тотально: власником усіх капіталів декларативно проголошується народ, а фактичним диспонентом капіталами, а значить і фактичним підприємцем, є державна влада. Отже, соціалізм це є державний капіталізм, тобто тотальна мобілізація капіталів, яка обов'язково приводить до всеохоплюючого централізму, який знову ж породжує бездушний формалізм та бюрократизм.

При солідаризмі в інтересах цілого українського народу має бути реактивізовано принцип приватної власності, щоб дати громадянам екзистенційну базу. Але одночасно будуть створені заповідники, куди вступ приватному капіталові буде заборонений. Таким чином буде створено дві сфери власності: 1. сферу приватної власності та 2. сферу публічної власності. Сфера публічної власності має охопити такі галузі економіки: А) гірництво, гутництво та тяжку металургію, — Б) лісництво, В) залізниці, Г) пошту та телеграф, Ґ) джерела енергетики та електрофікацію, Є) банківництво, Є) асекурацію, Ж) ріки, озера та ставки, З) цукроварні, І) ґуральні та И) вальцеві млини. Всі інші галузі економіки мають стати відкритими для діяння приватного капіталу.

Отже, негайно після повалення соціалістичного режиму має бути розпочато повернення приватної власності: 1) має бути передано у *власність* хліборобам всю орну землю по трудовому принципу з заборобою роздібнення земельних наділів або скупчування їх в одних руках вище встановленої законом норми, 2) має бути передано у *власність* продукційним спілкам, що складатимуться із робітників та технічних керівників, всі фабрики та більші майстерні тих галузів, які відкриті для діяння приватного капіталу, 3) має бути передано у *власність* особам, що своєю професією стало зв'язані з містом, тобто: державним та приватним урядовцям, особам вільних професій, ремісникам, робітникам, торгівцям та іншим підприємцям—всі мійські будинки, а то: малі в одні руки, а великі поверхові-мешканевим спілкам, що складатимуться із числа членів відповідно до числа помешкань та 4) має бути дозволено ремісникам та іншим дрібним підприємцям засновувати індивідуальні заклади.

Народ-це синтеза трьох функціонально різних факторів: а) Нації, б) Громади та в) Держави. Щоби Народ осягнув як найвищого щабля розвитку треба, щоб і кожен фактор зокрема був відповідно розвинений. Треба вірити, що Україна, збудована на трьох підвалинах: А) націоналізмі, Б) солідаризмі та В) демократизмі, скоро залікує свої рани та займе почесне місце в колі цивілізованих народів.

Українські постулати можуть бути реалізовані в двох етапах: в першому має бути здобута суверенність та соборність, а в другому має бути подбано про демократизм та соціальну справедливість. Отже, відмінні завдання вимагають і відмінної тактики та стратегії. Безперечно, що на першому етапі головну роль мають відігравати політичні партії, а вже на другому етапі головну роль переберуть на себе станові організації. Значить, на початку другого етапу має статися кардинальне перегруповання діючих сил.

Якраз у передбачуванні невідкличности такої ситуації і засновано Союз Конструктивно-Творчих Сил України. Союз ставить собі завдання заздалегідь підготувати кадри дисциплінованих працівників для формування станових організацій. Тому то Союз закликає в свої ряди всіх щирих патріотів, як безпартійних, так і партійних, що вважають своїм обов'язком віддати свій творчий потенціал на служення Батьківщині. При Союзі створено чотири станові секції, так що кожен новоприбулий член знайде своє рідне середовище, в якому зможе зреалізувати свої найліпші творчі інтенції. А колись, в перспективі недалекого майбутнього, прийде слухний час, коли станові секції Союзу перетворяться в самостійні станові організації. Тоді Союз буде вважати свою почесну історичну місію успішно виконаною.

Проф. В. Горбачевський

ПРОЄКТ
ПРОГРАМИ
СОЮЗУ КОНСТРУКТИВНО-ТВОРЧИХ СИЛ УКРАЇНИ.

1. Завдання та провідні ідеї.

Союз Конструктивно-Творчих Сил України ставить собі завдання гуртувати під своїм ідейним проводом розпорошені на еміграції особи зпоміж українського суспільства, щоб їх організувати в дисципліновану громаду, яка б розпочала систематичну працю над реалізацією планів по відбудові Української Суверенної Соборної Демократичної Держави.

Ідеологічними підвалинами обєднання приймає Союз три провідні ідеї:

1. Ідею *Бога*, як Творця буття, як *Володаря* всесвіту.
2. Ідею людської гідности, що ставить людину вище всіх істот, що оправнює людину бути господарем земної кулі та
3. Ідею свободи, що оправнює людину вільно линути духом аж в понадземні висоти, щоби наблизитись до джерел *відеїчної правди, добра та краси*.

Вважаючи ідею Бога центральною ідеєю світосприймання та світорозуміння людини, Союз визнає віру в Бога категоричним імперативом, але при цьому святочно проголошує засаду свободи релігії, бо визнає, що релігійні переконання людини є її особистою справою, а тому закликає своїх членів до взаємної релігійної толеранції.

Вважаючи ідею людської гідности головним регулятором людських взаємовідносин, Союз визнає тезу про соціальну рівність людей нездійсненою утопією, що перечить і природнім і соціальним законам, а проголосує натомість тезу про соціальну справедливість, як категоричний імператив, що має бути здійснюваний в двох напрямках: а) соціальне становище людини завжди треба узалежнювати від її душевного потенціалу та б) хто стоїть на найвищому щаблі соціальної драбини її користується найширшими правами, на того треба накладати й найтяжчі обов'язки, щоби не було в громаді упривіліюваних одиниць та покривджених мас.

Вважаючи свободу думки та чину передумовою поступу во всіх сферах життя, Союз визнає як категоричний імператив тезу про необхідність підпорядкувати свободу дисципліні, бо без такого підпорядкування свобода стає сваволею, тобто джерелом насильства активних одиниць над інертною масою.

Уважаючи дисципліну важливим цивілізаційним фактором, Союз визнає необхідним базувати дисципліну не на фізичному

примусі, але на усвідомленні конечности підпорядкувати особисті інтереси одиниці інтересам громади.

Вважаючи, що поглиблювати та закріплювати дисципліну в свідомості громадян можна не сухими параграфами закону, але головно правильною систематичною виховою, Союз визнає необхідним присвятити спеціальну увагу громадянській вихові своїх членів, кладучи, в основу вихови два принципи: 1) примат публічного інтересу над приватним інтересом одиниці згідно з вимогами патріотизму та 2) урівноважування громадянських прав з громадянськими обов'язками згідно з вимогами соціальної справедливості.

Вважаючи, що погоджування патріотизму із соціальною справедливістю є передумовою правдивого поступу цивілізації, Союз буде вимагати від своїх членів сумлінного виконання їхніх громадянських обов'язків, але в той же час буде боротись за всю повноту громадянських прав, гарантованих конституцією, а саме: а) за свободу слова, б) за свободу друку, в) за свободу зборів, г) за свободу об'єднань та д) за свободу особи, тобто за недоторканність особи, щоб без інтервенції суду ніхто не міг бути позбавленим свободи.

2. Державно — політичні поступати.

Українська Держава має бути організована як Самостійна (Суверенна) Соборна Демократична Держава.

На чолі держави має стояти Президент, обраний Верховною Радою.

Президент має відповідати перед Верховною Радою за свою діяльність та за діяльність всіх міністрів, а тому Президентові має бути надано право іменувати та відкликувати всіх міністрів.

Міністрів вибирає Президент по діловому принципу зпоміж відомих висококваліфікованих фахівців.

Коли-б до іменування міністр був членом політичної партії, то по іменуванні має формально зголосити про виступ з неї. Державні урядовці не можуть належати до політичних партій.

Президент та всі міністри творять разом Владу Держави.

Влада править державою за посередництвом центральних та місцевих органів.

Центральними органами є міністерства, а місцевими органами є: а) Краєві Дирекції, б) Повітові Інспекторати, в) Воєвські Управи та г) Сельські Розправи-згідно з поділом держави на краї, країв на повіти, повіти на волості, а волості на села.

На чолі кожної територіяльно-адміністративної одиниці має стояти Голова, як репрезентант Влади для координування діяльності місцевих установ.

Міста мають вважатися окремим територіяльними одиницями.

На чолі міста має стояти Мійський Голова, як репрезентант Влади.

Містам мають бути признані права самоврядування (муніципальні права). Поточні справи полягоджує Мійський Голова, зглядно Мійський Уряд, а важливіші справи вирішуються на зборах Мійської Ради.

Радників до Мійської Ради вибирає населення прямим голосуванням, але по куріяльній системі від таких курій: 1) від курії ремісників та дрібних підприємців, 2) від курії середніх та великих підприємців, 3) від курії бюрового персоналу, 4) від курії робітників та 5) від курії вільних професій.

Поточні державні справи полягоджує Влада посередництвом центральних чи місцевих органів, але справи важливіші мають бути вирішувані Владою в порозумінні з органами Народного Представництва, що репрезентуватимуть волю Народа.

Органами Народного Представництва будуть і ради, а то: 1) місцеві: волосні, повітові та краєві і 2) центральні: Державна Рада.

Ради творитимуться органічно знизу, а то так, що волосна делегуватиме своїх репрезентантів до повітової, повітова до Краєвої, краєва до Державної.

Крім того до складу Рад входитимуть делегати від Мійських Рад.

До Державної Ради входитимуть ще делегати від централь-станових об'єднань: 1) від організованого селянства, 2) від організованого робітництва, 3) від організованої інтелігенції та 4) від організованих капіталістів-підприємців.

До компетенції територіяльних рад належатимуть справи територіяльного значення, до компетенції Державної Ради належатимуть справи: А) розгляд та схвалення державного бюджету, Б) критика діяльності міністрів та міністерств В) встановлювання напрямних внутрішньої та громадської політики: вибори президента зглядно його відкликання.

На сторожі гарантованих конституцією громадянських прав стоятиме Адміністративний Суд, що буде мати три інстанції.

Кожний громадянин, якому була заподіяна котрим будь органом Влади кривда, матиме право подати скаргу до Адміністративного Суду, та жадати сатисфакції.

Цивільні та карні справи полягоджуватимуть цивільні та карні суди, а то в трьох інстанціях.

Закопи видаватиме Законодавчий Комітет, додержуючись одержаних від Державної Ради директив.

До складу Законодавчого Комітету входитимуть: 1) сталі члени, іменовані Президентом, 2) міністер судівництва, 3) міністер, що вноситиме законопроект та 4) кооптовані Законодавчим Комітетом фахівці, теоретики та практики.

3. Соціально-економічні постулати.

По соціальній структурі українське суспільство має бути становим, бо має складатись з 4-х станів: 1) селянства, 2) робітництва, 3) трудової інтелігенції, 4) капіталістів-підприємців.

Стани будуть мати свої професійні станові центральні, які будуть захищати інтереси своїх членів та репрезентувати їх назовні.

Професійні станові центральні з часом переберуть на себе і функції політичних партій, бо в правдиво демократичній державі всі політичні лозунги вже будуть фактично зреалізовані, а тому програми політичних партій стануть неактуальними.

Основною підвалиною соціального ладу України має бути принцип права приватної власності, бо він забезпечує власникові свободу виявлення ініціативи, тобто свободу творчості.

Принцип права приватної власності має бути в повній мірі зреалізований: А) в хліборобстві, Б) в торгівлі та В) в промислах.

Ані в торгівлі, ані в промислах не треба робити ніяких обмежень, щодо розмірів власності в посіданні одної особи, але в хліборобстві треба окремим законом встановити мінімальні та максимальні розміри землеволодіння в посіданні одної особи, щоб уникнути як надмірного роздрібнення наділів землі, так і надмірного скупчування земельних обшарів в руках одної особи, бо землі є обмежена кількість.

Щоб запобігти несправедливому збагачуванню одиниць коштом громади, треба націоналізувати, тобто підпорядкувати принципів права публічної власності такі галузі та заряди: 1) гірництво, гутництво та тяжку металургію, 2) лісництво та незагосподарені обшари, 3) залізниці, 4) пошту та телеграф, 5) ріки та озера, 6) гідростанції та електричні, 7) банки та 8) асекурівні.

Щоб виключити можливість надпродукції, а в наслідок того безробіття та кризи, Влада мусить застосовувати такі засяги: 1) планування розмірів продукції, 2) регулювання ринкових цін та 3) нормування висоти доходів.

Влада має дбати про зріст добробуту широких мас, а тому мусить застосовувати мудру та справедливу економічну полі-

тику в інтересах цілої України, а для того мусить оминати: 1) і одностороннього протегування, чи то лише хліборобства, чи то лише промисловости, 2) і одностороннього протегування, чи то лише робітництва, чи то лише капіталістів-підприємців, 3) і одностороннього протегування, чи то лише експорту, чи то лише імпорту.

Влада має дбати про гарантії соціального миру, а для того мусить застосовувати мудру та справедливу соціальну політику, яка б охороняла і інтереси працюючих мас, і інтереси працедавців.

Зокрема має дбати Влада про розвиток соціального законодавства, щоб забезпечити працюючим людські умови життя.

Влада має дбати про розвій всіх ділянок громадського життя, а тому мусить застосовувати мудру та справедливу бюджетову політику, щоби не накладати на плечі громадян непосильних бюджетових тягарів, а знову же не витратити намарно зібраних ресурсів.

Ціла податкова система держави має бути побудована на принципі єдиного прямого податку з додержанням таких за-сад: 1) оподатковується не маєток чи капітал, але виключно дохід чи з маєтку, чи із капіталу, чи із заробітку, 2) податок з доходу має бути прогресивний та 3) дохід нижчий від мінімуму екзистенції не підлягає оподаткованню.

4. Культурно-національні постулати.

Національну політику треба базувати на принципі *соборности*, а тому треба рішучо поборювати всякі відосередкові регіональні тенденції та всякі провінціальні партикуляризи.

Нація є живий організм, що формується під впливом конкретних життєвих обставин, а тому уявляє собою індивідуальний історичний феномен, який характеризується цілим комплексом питомих кольоритних окремішностей.

Виростаючи під сугеруючим впливом рідної національної стихії, людина носить у своїй душі пієтизм до рідної бувальщини та рідних національних скарбів, як витворів національного духа.

Якраз цей сентиментальний пієтизм треба підсилити національною освітою та скріпити національною виховою і тоді людина стане націоналістом-патріотом, високовартістним членом своєї нації.

А націоналіст патріот має дбати не лише про збереження національної спадщини, але й про творення нових шедеврів національної культури.

Кожен працівник на ниві національної культури мусить старатися мудро поєднати національну традицію із вселюдським поступом, щоб вивести національну культуру із вузького кола локальних інтересів на широкий форум вселюдських духовних прагнень, а тому мусить керуватись такими засадами: 1) засадою повноти в творчості, щоб шукати нових ліній шляхів, 2) засадою континуїти в творчості, щоб не розривалась нитка органічного зв'язку сучасного з минулим, 3) засадою ушляхетнювання, щоб сучасне було досконалішим від минулого та 4) засадою високої ідейності в творчості, щоб національна тематика підносилась до рівня вселюдської проблематики.

Збагачування національної культури плине з двох джерел:

1) із творчості національних геніїв, що komponують шедеври, в яких відзеркалюється вся велич національного духа та 2) із творчості цілої армії безіменних працівників, що komponують високоартісні зразки народнього мистецтва.

Національним меншостям гарантується культурна автономія.

5. Міжнародне становище України.

Виборовши собі повну незалежність, Україна не може себе ізолювати від цілого світу, тобто мріяти про автаркію.

Щоб зміцнити своє міжнародне становище, мусить утримувати сталий контакт із іншими народами.

Співжиття народів має розвиватись на базі спільних господарських, культурних та політичних інтересів.

Відносини поміж народами та державами треба базувати на принципі: «рівний з рівним».

Щоби запобігти агресії сильніших народів над слабшими, народи шукають собі спільників і утворюють з ними оборонні союзи по принципу: «вільна спілка вільних народів».

Цивілізоване людство має старатися, щоби міжнародні непорозуміння розв'язувалися мирним шляхом та посередництвом Арбітражного Суду, а не за посередництвом зброї на полях побойовищ.

Розвиток цивілізації має привести до утворення Світового Союзу Народів, який би виділив із себе Міжнародній Трибунал, юрисдикції якого підлягали би всі народи, а рішення якого мали б безапеляційну правосильність.

До розпорядимости Міжнароднього Трибуналу стояла б Міжнародна Екзекутивна Армія, яка б схороняла правопорядок у світі.

6. Церква та держава.

Додержуючись засадничо принципу свободи релігійних переконань, держава буде давати правну охорону та матеріальну підтримку Церквам всіх ісповідань визнаних державою.

Держава визнаватиме легальними лише ті ісповідання, котрих віронаука, мораль та ритуал будуть вести до скріплення публічного правопорядку та до ушляхетнення духовости.

Церкви визнаних державою ісповідань будуть користатися рівними правами.

У межах своїх статутів Церкви будуть користуватись повною автономією.

7. Подружжя та родина.

Подружнє співжиття зав'язується шлюбним обрядом, при котрому обидві сторони прирікають обіт супружньої вірности на все життя.

Перевагу треба давати церковному шлюбові, бо при цьому обидві сторони є морально вязані не лише формально а й юридично.

Хоч формально й прислуговує кожній стороні право розводу по виконанні певних приписів закону, однак мораль зобов'язує, щоб цим правом користали сторони лише у випадках крайньої konieczности.

Батьки відповідають перед громадянством за правильну вихову своїх дітей.

Завданням вихови є підготувати дисциплінованих, чесних та жертвених громадян, а тому засадничою ідеєю вихови має бути ідея людської гідности.

8. Обов'язки громадян.

Свої особисті інтереси людина мусить підпорядковувати інтересам громади, бо лише в дисциплінованій громаді людина стає *титаном*.

У дисциплінованій громаді всіх членів зобов'язує лозунг: «один за всіх та всі за одного».

Примітка: Проект випрацьований п. В. Гарбачевським, і був прийнятий поширеною Президією дня 28. 11. 1948 р.

ВИТЯГ

з Статуту Союзу Конструктивно-Творчих Сил України.

Назва й осідок: Союз Конструктивно-Творчих Сил України, Мюнхен, Німеччина.

Цілі: Гуртування під своїм ідейним проводом розпоросених на еміграції конструктивно-творчих особистостей з поміж українського суспільства без різниці суспільного становища, віроісповідання й територіяльного походження.

Завдання: Організувати, охопити й сконсолідувати всі конструктивно-творчі одиниці українського суспільства в дисципліновану громаду, яка би розпочала працю над реалізацією плянів по відбудові Української Суверенної Демократичної Держави.

Поборювати московсько-большевицький імперіалізм та комунізм у всіх формах його прояву.

Скріплення престижу України перед чужинецьким світом всіма засобами, які СКТСУ буде мати до розпорядимости в змаганні за визволення України. Удержувати контакт з народами, які нас піддержують у наших визвольних змаганнях на принципі «рівний з рівним».

Нести в рамках своїх можливостей всебічну опіку і допомогу українській еміграції. Дбати про забезпечення економічної незалежності української еміграції.

Старатися зберегти надбання національної культури й уможливити її розвиток.

Стояти на сторожі добра українського суспільства.

Обсяг діяльності: Тереном діяльності є всі країни світа, де живуть українці, за винятком ССРСР та його сателітних держав.

Агенди СКТСУ в поодиноких державах ведуть Управи філій СКТСУ в складі 3—5 осіб, при чому Керівні Органи становлять надбудову організації.

Членство: Члени діляться на дві категорії:

звичайні та надзвичайні.

Звичайними членами можуть бути фізичні особи української національності, які подадуть заяву про вступлення в члени, а Управа СКТСУ прийме їх у члени.

Надзвичайні члени діляться на: членів почесних та членів прихильників.

Органи СКТСУ: 1. Загальні Збори, 2. Рада Старших, 3. Президія, 4. Управи Філій, 5. Контрольна Комісія, 6. Мировий Суд.

ХРОНІКА.

18. 9. 1948 відбулися Збори Союзу Конструктивно-Творчих Сил України. До Ініціативної Групи входили Др. Т. Леонтій, Др. Г. Прокопчук, Др. П. Кашинський.

На Загальних Зборах обрано Президію СКТСУ та Раду Старших.

До Президії обрано: Дра. Т. Леонтія, Дра. Р. Стахуру, дипл. економіста В. Вереша та Дра. Г. Прокопчука.

До Ради Старших обрано: Проф. В. Горбачевського, ген. П. Шандрука, Дра П. Кашинського, Дра В. Одинського, інж. П. Трепета, Проф. І. Трухлого, ректора проф. П. Коваліва та п. Штеленя.

Референтами обрано: Дра М. Годія, О. Руснака, інж. О. Клисяка, Дра. К. Церкевича, інж. Захарченка, Дра. Ю. Трухлого, ректора І. Посіяйла, п-і Л. Горбачевську та диплом. екон. Романішина.

Збори вислали телеграми: Українській Національній Раді, презид. А. Лівіяцькому, премєрові І. Мазепі та Міністрові Внутрішних Справ Ветухову.

14. 10. 48 Відбувся доклад проф. Горбачевського в таборі «Ляйм» на тему «Демократична Держава».

18. 10. 48 Видав Союз журнал «Ідея і чин».

25. 11. 48 схвалено програм Союзу.

4. 12. 48 Відбулося німецько-український дискусійний вечір, на яким генерал Шандрук виголосив реферат на тему: «Військовий потенціал України».

11. 12. 48 Відкрито Український Клуб у Мюнхені.

6. 1. 49 Влаштовано спільний Святий Вечір для членів та гостей.

15. 1. 49 Одержав Союз ліценцію на відкриття Інституту фахового навчання, який відкрито дня 11. 3. 49.

18. 3. 49 Гумбольд-Бунд в Штутгарті запросив членів Союзу з рефератом. Реферат виголосив Др. Леонтій на тему: «Україна в боротьбі за самостійність»

20. 3. 49 відбулося Свято 10-річчя Карпатської України, яке відкрив президент Союзу.

11. 4. 49 Відбувся заходами Союзу доклад проф. дра фон Ріхтгофена на тему: «Німці й українці від 1941 р.» Доклад відбувся в Німецькому Музею в Мюнхені.

29. 4. 49 З причин візду членів Президії за океан рішено переорганізувати Президію та Раду Старших. До Президії ввійшли Др. П. Кашинський та Др. В. Одинський. Др. Кашинський сповняє функцію 1-го заступника, а Др. Одинський функцію генерального секретаря Союзу.

15. 5. 49 Відбувся доклад проф. Горбачевського в таборі Міттенвальд на тему: «Демократична Держава».

26. 5. 49 Відбулися в Інституті фахового навчання на фахово-механічним відділі іспити, на яких 20 учасників отримало дипломи.

27. 6. 49 Відбувся заходами Союзу доклад Дра Г. Людемана на тему: «Німеччина й Україна в європейській спільноті». Доклад був прочитаний в Німецькому Музеї в Мюнхені

20 7. 49 Створено заходами Дра Леонтія на бажання німців Ініціативний Комітет німецько-українського товариства.

29. 7. 49 Союз заініціював наради представників всіх українських організацій та партій в цілі порозуміння, щодо майбутнього становища української еміграції в Німеччині.

11. 8. 49 Відбувся в Мюнхені, Фіріхшуле, доклад Дра Г. Прокупчука на тему: «Вольфганг Гете й українська література».

26. 8. 49 Відбувся доклад того самого автора на ту саму тему в таборі на Фельдмохінгу.

27. 8. 49 Відбулися Загальні збори німецько-українського товариства, якому дано назву «Дайч-українішер Гердербунд». До президії т-ва обрано 4-ох німців та 4-ох українців. При т-ві існують такі відділи: 1) відділ народньої та державної історії, 2) відділ науки мистецтва та релігії, 3) народньо-господарської та соціальної політики, 4) відділ соціальної опіки над українцями, що залишуться в Німеччині.

18. 9. 49 Скликано Зїзд делегатів на святочне засідання з нагоди однорічного існування Союзу. Зїзду вислано телеграми президентові, голові УНРади, премєрові та міністрові внутрішних справ.

УКРАЇНСЬКА КНИГАРНЯ

МЮНХЕН, ДАХАУЕРСТР. 9 МАЄ НА СКЛАДІ

Ст. Баран

МИТРОПОЛИТ АНДРЕЙ ШЕПТИЦЬКИЙ

Монографія про життя і діяльність великого Сина України. 152 ст. і 12 світлин.

Ціна 4.- н. м. або 1.- дол.

П. Ковалів—Б. Ковалів **МИСТЕЦТВО СЛОВА**

128 ст. і багато рисунків. Ціна 3.- н. м. або 0.75 дол.

М. Терлецький

ІСТОРІЯ СЕРЕДНЬОВІЧЧЯ

120 ст. Ціна 2.- н. м. або 0.50 дол.

М. Терлецький

ВСЕСВІТНЯ ІСТОРІЯ (НОВІ ЧАСИ)

180 ст. Ціна 3.- н. м. або 0.75 дол.

С. Риндик

ЗБІРНИК АЛГЕБРАІЧНИХ ЗАДАЧ

100 ст. Ціна 2.- н. м. або 0.50 дол.

В. Радзикевич

ІСТОРІЯ УКРАЇНСЬКОЇ ЛІТЕРАТУРИ Т. I

100 ст. Ціна 2.- н. м. або 0.50 дол.

Я. Петришин

ЛОГІКА. 48 ст. Ціна 0.75 н. м. або 0.20 дол.

М. Островерха

БЕЗ ДОКОРУ. 128 ст. Ціна 2.- н. м. або 0.50 д.

В. Гжицький

ЧОРНЕ ОЗЕРО. Егзотичний роман. Два томи

256 ст. Ціна 4.50 н. м. або 1.- дол.

Федір Дутко

ВЕЛИКИЙ ГЕТЬМАН. Історичний роман

216 ст. Ціна 4.- н. м. або 1.- дол.

Ю. Степовий

В ХЕРСОНСЬКИХ СТЕПАХ. Історична повість.

128 ст. Ціна 2.50 н. м. або 0.50 дол.

М. Старицький

КАРМЕЛЮК. Історичний роман. Два томи.

324 ст. Ціна 6.- н. м. або 1.50 дол.